

VÝSLEDKY

I. TAYLORŮV POLYNOM

1. a) $x + \frac{1}{3}x^3$ b) $1 - \frac{1}{2}x^2 + \frac{5}{24}x^4$ c) $x - \frac{1}{3}x^3 + \frac{1}{10}x^5$ d) $\frac{x^2}{2}$ e) $1 + 2x + 2x^2 - 2x^4$ f) $1 + 2x + x^2 - \frac{2}{3}x^3 - \frac{5}{6}x^4 - \frac{1}{15}x^5$ g) $1 - \frac{1}{2}x + \frac{1}{12}x^2 - \frac{1}{720}x^4$ h) $-\frac{x^2}{2} - \frac{1}{12}x^4 - \frac{1}{45}x^6$
2. a) $-\frac{1}{12}$ b) $\frac{1}{3}$ c) $\frac{1}{3}$ d) $-\frac{1}{4}$ e) $\log^2 a$ f) 0   g) $\frac{1}{2}$ h) $\frac{1}{3}$ i) $\frac{1}{6}$ j) $\frac{1}{2}$ k) -6
3. a) $\frac{7}{12}$ b) $-\frac{3}{2}$
4. a) AK (absolutně konverguje)   b) D (diverguje)   c) D   d) AK   e) D   f) AK   g) AK

II. MOCNINNÉ ŘADY

1. a) $R=1$; pokud $p > 1$ pak AK pro $|x| \leq 1$ a D jinak; pokud $p \in (0, 1]$ pak AK pro $|x| < 1$, K pro $x = -1$ a D pro $x = 1$; pokud $p \leq 0$, pak AK pro $|x| < 1$ a D jinak
- b) $R=1/3$, AK pro $|x+1| < R$, K pro $x = -4/3$, D pro $x = -2/3$
- c) $R=1/e$, AK pro $|x| < R$, jinak D   d) $R=1$, pokud $a > 1$ pak AK pro $|x| \leq R$ a jinak D, pokud $a \leq 1$ pak AK pro $|x| < R$ a jinak D   e) $R = 1/4$, AK pro $|x| < R$, jinak D   f) $R = \max\{a, b\}$, AK pro $|x| < R$, jinak D   g) $R = \frac{1}{\max\{a, b\}}$, AK pro $|x| < R$, D pro $|x| > R$; pokud $b > a$ pak AK pro $|x| = R$; pokud $a \geq b$ pak K pro $x = -1/a$ a D pro $x = 1/a$ h) $R=1/3$, AK pro $|x| < R$, jinak D   i) $R=1$, AK pro $|x| \leq R$, jinak D

2. a) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} x^n$, $g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (n+1)x^n$, $h(x) = \sum_{n=0}^{\infty} nx^n$, poloměr konvergence 1.   b) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2^{n+1}}(x+1)^n$, $g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{n+1}{2^{n+2}}(x+1)^n$, $h(x) = -\frac{1}{4} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{2^{n+1}} - \frac{n+1}{2^{n+2}}\right)(x+1)^n$, poloměr konvergence 2.
- c) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{6^{n+1}}(x-7)^n$, $g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+1)(-1)^n}{6^{n+2}}(x-7)^n$, $h(x) = \frac{7}{36} + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{7(n+1)(-1)^n}{6^{n+2}} + \frac{n(-1)^{n+1}}{6^{n+1}}\right)(x-7)^n$, poloměr konvergence 6.

3. Poloměr konvergence je vždy $+\infty$.   a) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$, $g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+1}}{n!}$, $h(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{n+2}}{n!}$ b) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{e}{n!}(x-1)^n$, $g(x) = (x-1)f(x) + f(x) = e + \sum_{n=1}^{\infty} e \left(\frac{1}{(n-1)!} + \frac{1}{n!}\right)(x-1)^n$, $h(x) = (x-1)^2 f(x) + 2(x-1)f(x) + f(x) = e + 3e(x-1) + \sum_{n=2}^{\infty} e \left(\frac{1}{(n-2)!} + \frac{2}{(n-1)!} + \frac{1}{n!}\right)(x-1)^n$ c) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(x+8)^n}{e^{8n}}$, $g(x) = (x+8)f(x) - 8f(x) = -\frac{8}{e^8} + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{e^8} \left(\frac{1}{(n-1)!} - \frac{8}{n!}\right)(x+8)^n$, $h(x) = (x+8)g(x) - 8g(x) = \frac{64}{e^8} + \frac{48}{e^8}(x+8) + \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{e^8} \left(\frac{1}{(n-2)!} - \frac{16}{(n-1)!} + \frac{64}{n!}\right)(x+8)^n$

4. Poloměr konvergence je vždy $+\infty$.   a) $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!}$, $g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+2}}{(2n+1)!}$, $h(x) = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+3}}{(2n+1)!}$

- b) $\sin x = \sin(x - \frac{\pi}{6} + \frac{\pi}{6}) = \sin(x - \frac{\pi}{6}) \cos(\frac{\pi}{6}) + \cos(x - \frac{\pi}{6}) \sin(\frac{\pi}{6}) = \frac{\sqrt{3}}{2} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x - \frac{\pi}{6})^{2n+1}}{(2n+1)!} + \frac{1}{2} \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x - \frac{\pi}{6})^{2n}}{(2n)!}$, $g(x) = (x - \frac{\pi}{6})f(x) + \frac{\pi}{6}f(x) = \dots$, $h(x) = (x - \frac{\pi}{6})g(x) + \frac{\pi}{6}g(x) = \dots$ (nebo take $h(x) = (x - \frac{\pi}{6})^2 f(x) + \frac{\pi}{3}(x - \frac{\pi}{6})f(x) + \frac{\pi^2}{36}f(x)$)

- c) $\sin x = \sin(x - 2) \cos(2) + \cos(x - 2) \sin(2) = \cos 2 \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x-2)^{2n+1}}{(2n+1)!} + \sin 2 \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{(x-2)^{2n}}{(2n)!}$, $g(x) = (x-2)f(x) + 2f(x) = \dots$, $h(x) = (x-2)g(x) + 2g(x) = \dots$ (nebo take $h(x) = (x-2)^2 f(x) + 4(x-2)f(x) + 4f(x)$)

5. a) $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n}}{n!}$, $x \in \mathbb{R}$ b) $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{2n+1}$, $x \in (-1, 1)$
- c) $\frac{1 - \cos(2x)}{2} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1} 2^{2n-1}}{(2n)!} x^{2n}$, $x \in \mathbb{R}$ d) $x + \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{x^{n+1}}{n(n+1)}$ e) $\operatorname{arctg} 2 + \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n 2^{2n-1}}{2n-1} x^{2n-1}$, $|x| < 1/2$ f) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^{2n+1}}{2n+1}$, $|x| < 1$

III. HLEDÁNÍ PRIMITIVNÍ FUNKCE - ÚVOD

Výsledky jsou uvedeny vždy "až na konstantu":

1. a) $\frac{x^{10}}{10} + \log|x| - 5e^x - \frac{1}{2x^2} - \sin x$ na $(-\infty, 0)$ a $(0, \infty)$ b) $\frac{2}{3}e^{3x} + \frac{5(5-x)^6}{6}$, $x \in \mathbb{R}$
- c) $-\frac{1}{x} - \frac{3}{2x^2} - \frac{2}{x^3}$ na $(-\infty, 0)$ a $(0, \infty)$ d) $-\frac{(1-x)^{11}}{11} + \frac{(1-x)^{12}}{12}$

2. a) $\frac{1}{2}|x|x, x \in \mathbb{R}$

b) $F(x) = \begin{cases} \sin x + 4k & x \in [-\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{\pi}{2} + 2k\pi], k \in \mathbb{Z} \\ -\sin x + 4k + 2 & x \in (\frac{\pi}{2} + 2k\pi, 3\frac{\pi}{2} + 2k\pi), k \in \mathbb{Z} \end{cases}$ c) $\frac{1}{4}|x|x^3, x \in \mathbb{R}$

d) $F(x) = \begin{cases} -\frac{1}{2}\cos(2x-1) & x \geq \frac{1}{2} \\ \frac{1}{2}\cos(2x-1) - 1 & x < \frac{1}{2} \end{cases}$

e) $F(x) = (-1)^k(-\cos x + \sin x) + k2\sqrt{2}, x \in [-\frac{\pi}{4} + k\pi, -\frac{\pi}{4} + (k+1)\pi], k \in \mathbb{Z}$

f) $F(x) = \begin{cases} \frac{x^3}{3} & x \in (-\infty, 0) \\ \frac{x^2}{2} & x \in [0, 1] \\ \frac{x^3}{3} + \frac{1}{6} & x \in (1, \infty) \end{cases}$

g) $F(x) = \begin{cases} e^x - 2 & x < 0 \\ -e^{-x} & x \geq 0 \end{cases}$

h) $F(x) = \begin{cases} -(x^2 + x) & x < -\frac{1}{2} \\ x^2 + x + \frac{1}{2} & x \geq -\frac{1}{2} \end{cases}$

3. a) $-\log|\cos x|$ na každém z intervalů $(-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), k \in \mathbb{Z}$

b) $\log|\sin x|$ na každém z intervalů $(k\pi, (k+1)\pi), k \in \mathbb{Z}$

c) $\frac{1}{3}\operatorname{tg} x^3$ na každém z intervalů $(\sqrt[3]{-\frac{\pi}{2} + k\pi}, \sqrt[3]{\frac{\pi}{2} + k\pi}), k \in \mathbb{Z}$ d) $\frac{1}{2}\operatorname{arctg} x^2, x \in \mathbb{R}$

e) $\log|\log x|$ na $(0, 1)$ a $(1, \infty)$ f) $\sqrt{x^2 + 5}, x \in \mathbb{R}$ g) $\log|\log(\log x)|$ na $(1, e)$ a (e, ∞)

4. a) $\frac{4(x^2+7)}{7\sqrt{x}}, D_f = (0, \infty)$ b) $2x - \frac{12}{5}\sqrt[6]{72x^5} + \frac{3}{2}\sqrt[3]{9x^2}, D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$ c) $\frac{4^x}{\log 4} + 2\frac{6^x}{\log 6} + \frac{9^x}{\log 9}, D_f = \mathbb{R}$

d) $x - \operatorname{arctg} x, D_f = \mathbb{R}$ e) $-\frac{2}{5}\sqrt{2-5x}, D_f = (-\infty, \frac{2}{5})$ f) $\frac{1}{4}\operatorname{arctg}(x^4), D_f = \mathbb{R}$

g) $\cos(\frac{1}{x}), D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$ h) $\frac{x}{2} + \frac{\sin(2x)}{4}, D_f = \mathbb{R}$ i) $\operatorname{arctg}(x^2 + 1), D_f = \mathbb{R}$ j) $\frac{1}{2}\operatorname{arctg}(\sin^2 x), D_f = \mathbb{R}$

k) $F(x) = \begin{cases} 2\log(1+x^2) + \pi(x_2 - x_1) + 4\log\frac{x_1}{x_2} & x \in (-\infty, -x_2] \\ -\pi(x+x_1) - 2\log(1+x^2) + 4\log(x_1^2+1) & x \in [-x_2, -x_1] \\ 2\log(1+x^2) & x \in [-x_1, x_1] \\ \pi(x-x_1) - 2\log(1+x^2) + 4\log(x_1^2+1) & x \in [x_1, x_2] \\ 2\log(1+x^2) + \pi(x_2 - x_1) + 4\log\frac{x_1}{x_2} & x \in [x_2, \infty) \end{cases}$ a) $\begin{cases} x_1 = \frac{4-\sqrt{16-\pi^2}}{\pi} \\ x_2 = \frac{4+\sqrt{16-\pi^2}}{\pi} \end{cases}$, na $\mathbb{R}$

5. a) $-x^3 \cos x + 3x^2 \sin x + 6x \cos x - 6 \sin x, x \in \mathbb{R}$ b) $\frac{1}{2}(e^x \sin x + e^x \cos x), x \in \mathbb{R}$ c) $x \log x - x, x \in (0, \infty)$

d) $I_n := \int x^n e^x dx = x^n e^x - nI_{n-1}; I_1 := x e^x - e^x, x \in \mathbb{R}$

e) $\frac{1}{4}(2x^2 \log x - x^2), x \in (0, \infty)$ f) $\frac{1}{2}e^x(x \sin x + x \cos x - \sin x), x \in \mathbb{R}$

6. a) $\frac{2}{\sqrt{\cos x}}, D_f = \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} (-\frac{\pi}{2} + 2k\pi, \frac{\pi}{2} + 2k\pi)$ b) $\frac{1}{8}\sqrt[3]{8x^3 + 27}, D_f = \mathbb{R} \setminus \{-\frac{3}{2}\}$ c) $\frac{1}{2}\operatorname{arctg}^2 x, D_f = \mathbb{R}$

d) $-\frac{1}{2\log \frac{2}{3}} \log |1 - (\frac{2}{3})^{2x}|, D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$ e) $x \operatorname{arctg} x - \frac{1}{2}\log(1+x^2), D_f = \mathbb{R}$

f) $-\frac{2x^2-1}{4}\cos(2x) + \frac{x}{2}\sin(2x), D_f = \mathbb{R}$ g) $\frac{2}{3}x^{3/2}(\log^2 x - \frac{4}{3}\log x + \frac{8}{9}), D_f = (0, \infty)$

h) $-\frac{e^{-2x}}{2}(x^2 + x + \frac{1}{2}), D_f = \mathbb{R}$ i) $-\frac{1}{x}(\log^2 x + 2\log x + 2), D_f = (0, \infty)$ j) $\frac{1}{3}(x^3 - 1)e^{x^3}, D_f = \mathbb{R}$

k) $2(\sqrt{x} - 1)e^{\sqrt{x}}, D_f = (0, \infty)$ l) $2(6-x)\sqrt{x}\cos\sqrt{x} - 6(2-x)\sin\sqrt{x}, D_f = (0, \infty)$

IV. HLEDÁNÍ PRIMITIVNÍ FUNKCE - POKRAČOVÁNÍ

Výsledky jsou uvedeny vždy "až na konstantu":

1. a) $2\arcsin \frac{x}{2} + \sin(2\arcsin \frac{x}{2}) = 2\arcsin \frac{x}{2} + \frac{x}{2}\sqrt{4-x^2}, D_f = (-2, 2)$ b) $\frac{1}{a^2}\sin(\operatorname{arctg} \frac{x}{a}) = \frac{x}{a^2\sqrt{a^2+x^2}}, D_f =$

$\mathbb{R}$ c) $\frac{x}{2}\sqrt{x^2+a^2} + \frac{a^2}{2}\log(x + \sqrt{x^2+a^2}), D_f = \mathbb{R}$ d) $5\frac{x^2}{2} - 7x + 8\log|x+1| + 2\frac{1}{x+1}, D_f = \mathbb{R} \setminus \{-1\}$

e) $\frac{1}{6}(\frac{12}{5}\log|x+\frac{3}{2}| + \frac{18}{5}\log|x+\frac{2}{3}| - 6\log|x+1|), D_f = \mathbb{R} \setminus \{-\frac{3}{2}, -1, -\frac{2}{3}\}$ f) $\frac{x^3}{3} + 2x^2 + 10x + 20\log|x-1| -$

$15\frac{1}{x-1} - 3\frac{1}{(x-1)^2}, D_f = \mathbb{R} \setminus \{1\}$ g) $\frac{x}{2}\sqrt{x^2-a^2} - \operatorname{sgn}(x)\frac{a^2}{2}\log(|x| + \sqrt{x^2-a^2}), D_f = (-\infty, a] \cup [a, \infty)$

h) $\frac{x}{2}\sqrt{x^2-2} + \operatorname{sgn}(x)\log(|x| + \sqrt{x^2-2}), D_f = (-\infty, -\sqrt{2}] \cup [\sqrt{2}, \infty)$

2. a) $\frac{5x+2}{3(x^2+x+1)} + \frac{2}{9}\log|x-1| - \frac{1}{9}\log(x^2+x+1) + \frac{8}{3\sqrt{3}}\operatorname{arctg}(\frac{2x+1}{\sqrt{3}}), D_f = \mathbb{R} \setminus \{1\}$ b) $\frac{\sqrt{2}}{8}\log(x^2 + \sqrt{2}x + 1) +$

$\frac{1}{2\sqrt{2}}\operatorname{arctg}(\sqrt{2}x + 1) - \frac{\sqrt{2}}{8}\log(x^2 - \sqrt{2}x + 1) + \frac{1}{2\sqrt{2}}\operatorname{arctg}(\sqrt{2}x - 1), D_f = \mathbb{R}$ c) $-\frac{x}{2} + \frac{1}{3}\log|e^x - 1| + \frac{1}{6}\log(e^x +$

$2), D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$ d) $x - 3\log(e^{x/6} + 1) - 3\log(\sqrt{e^{x/3} + 1}) - 3\operatorname{arctg}(e^{x/6}), D_f = \mathbb{R}$ e) $\frac{1}{5\sqrt{2}}\operatorname{arctg}(\log(x)/\sqrt{2}) +$

$\frac{9}{10\sqrt{3}}\log\left|\frac{\log(x)-\sqrt{3}}{\log(x)+\sqrt{3}}\right|, D_f = (0, \infty) \setminus \{e^{\sqrt{3}}, e^{-\sqrt{3}}\}$

3. a) $\frac{1}{4}\log\left|\frac{1-\cos x}{1+\cos x}\right| - \frac{1}{2(\cos x+1)}, D_f = \mathbb{R} \setminus \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \{k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi\}$ [dá se řešit substitucí $t = \cos x$]

b) $\operatorname{tg} x + \log \left| \frac{\operatorname{tg} x}{(\operatorname{tg} x + 1)^2} \right|$, $D_f = \mathbb{R} \setminus \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \{k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi, 3\frac{\pi}{4} + k\pi\}$ [dá se řešit substitucí $t = \operatorname{tg} x$]

c) $\frac{3}{2} \log(\cos^2 x + 1) - \log(\cos^2 x)$, $D_f = \mathbb{R} \setminus \bigcup_{k \in \mathbb{Z}} \{\frac{\pi}{2} + k\pi\}$

d) $F(x) = \begin{cases} \operatorname{arctg}(\operatorname{tg} x) - \frac{1}{\sqrt{2}} \operatorname{arctg}(\sqrt{2} \operatorname{tg} x) + k\pi(1 - 1/\sqrt{2}) & x \in (-\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi), \quad k \in \mathbb{Z} \\ \frac{\pi}{2} - \frac{\pi}{2\sqrt{2}} + k\pi(1 - 1/\sqrt{2}) & x = \frac{\pi}{2} + k\pi, \quad k \in \mathbb{Z} \end{cases}$

e) $F(x) = \begin{cases} \frac{1}{6} \log \left(\frac{\operatorname{tg}^2 x - \operatorname{tg} x + 1}{(\operatorname{tg} x + 1)^2} \right) + \frac{\sqrt{3}}{3} \operatorname{arctg} \left(\frac{2 \operatorname{tg} x - 1}{\sqrt{3}} \right) & x \in (-\frac{\pi}{4} + k\pi, \frac{\pi}{2} + k\pi) \\ \frac{\sqrt{3}\pi}{6} & x = \frac{\pi}{2} + k\pi \\ \frac{1}{6} \log \left(\frac{\operatorname{tg}^2 x - \operatorname{tg} x + 1}{(\operatorname{tg} x + 1)^2} \right) + \frac{\sqrt{3}}{3} \operatorname{arctg} \left(\frac{2 \operatorname{tg} x - 1}{\sqrt{3}} \right) + \frac{\sqrt{3}\pi}{3} & x \in (\frac{\pi}{2} + k\pi, 3\frac{\pi}{4} + k\pi) \end{cases} \quad \text{pro } k \in \mathbb{Z}$

f) $F(x) = \begin{cases} \frac{1}{\sqrt{6}} \operatorname{arctg} \left(\sqrt{\frac{2}{3}} \operatorname{tg} \left(\frac{x}{2} \right) \right) + k\frac{\pi\sqrt{6}}{6} & \text{pro } x \in (-\pi + 2k\pi, \pi + 2k\pi), k \in \mathbb{Z} \\ \frac{\pi}{2\sqrt{6}} + k\frac{\pi\sqrt{6}}{6} & \text{pro } x = \pi + 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \end{cases}$

g) $F(x) = \begin{cases} \frac{\sqrt{5}}{5} \operatorname{arctg} \left(\frac{3 \operatorname{tg} \frac{x}{2} + 1}{\sqrt{5}} \right) + k\pi \frac{\sqrt{5}}{5} & \text{pro } x \in (-\pi + 2k\pi, \pi + 2k\pi), k \in \mathbb{Z} \\ \frac{\pi}{2} \frac{\sqrt{5}}{5} + k\pi \frac{\sqrt{5}}{5} & \text{pro } x = \pi + 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \end{cases}$

4. a) $2\sqrt{x} - 2 \log(1 + \sqrt{x})$, $D_f = (0, \infty)$ b) $\frac{2}{x - \sqrt{x^2 + 2x + 2}} - \log(\sqrt{x^2 + 2x + 2} - x - 1)$, $D_f = \mathbb{R}$

c) $2 \operatorname{sgn}(x - 1) \sqrt{\frac{x-2}{x+1}}$, $D_f = (-\infty, 1) \cup (2, \infty)$

5. a) $\frac{-2(t^2 + 3t + 1)^2}{(2t + 3)^3}$ b) $x_1 = \frac{3 + \sqrt{5}}{2}$, $x_2 = \frac{3 - \sqrt{5}}{2}$. Pak na intervalu $(-\infty, x_2)$ vede na integrál z $\frac{2t^2(x_1 - x_2)^2}{(t^2 - 1)^3}$; na intervalu (x_1, ∞) vede na integrál z $-\frac{2t^2(x_1 - x_2)^2}{(t^2 - 1)^3}$.

6. a) $F(x) = \begin{cases} \log \left(\sqrt{\frac{\operatorname{tg}^2 \frac{x}{2} + 1}{2 \operatorname{tg}^2 \frac{x}{2} - \operatorname{tg} \frac{x}{2} + 1}} \right) + \operatorname{arctg}(\operatorname{tg} \frac{x}{2}) - \frac{6}{\sqrt{28}} \operatorname{arctg} \left(\frac{8 \operatorname{tg} \frac{x}{2} - 2}{\sqrt{28}} \right) - k\pi \left(\frac{6}{\sqrt{28}} - 1 \right), & x \in (-\pi + 2k\pi, \pi + 2k\pi), k \in \mathbb{Z} \\ -\frac{1}{2} \log(2) + (-k\pi - \pi/2) \left(\frac{6}{\sqrt{28}} - 1 \right), & x = \pi + 2k\pi, k \in \mathbb{Z} \end{cases}$

b) $\frac{1}{2} \log(|2\sqrt{x^2 + x + 2x + 1}|) - \frac{1}{2(2\sqrt{x^2 + x + 2x + 1})}$, $D_f = (-\infty, -1) \cup (0, \infty)$

V. NEWTONŮV INTEGRÁL

1. a) 1   b) $\frac{1 - \log 2}{2}$ c) 4π d) $2 - \frac{2}{e}$ e) $200\sqrt{2}$ f) $2 - \frac{\pi}{2}$ g) $\frac{a^4}{16}\pi$ h) $\frac{2\pi}{\sqrt{1 - e^2}}$ i) $\frac{2}{ab} \operatorname{arctg}(\frac{a \operatorname{tg}(1)}{b})$ j) $\frac{\log 3}{2} - \frac{\sqrt{3}}{6}\pi$ k) $2\sqrt{2}\pi$

2. a) $\frac{\pi}{\sqrt{3}}$ b) π c) $\frac{5}{2}\sqrt{2}\pi$

d) $57(\pi - 2\sqrt{3}\frac{\pi}{3}) + \frac{\sqrt{3}\pi}{9} + \operatorname{arctg}(\operatorname{tg}(18\pi^2)) - \frac{2}{\sqrt{3}} \operatorname{arctg} \left(\frac{2 \operatorname{tg}(18\pi^2) + 1}{\sqrt{3}} \right)$

e) $\frac{\pi^2}{4}$ (substituce $x = y + \frac{\pi}{2}$, poté rozdělit na součet dvou integrálů, z nichž jeden je nulový jakožto integrál z liché funkce a druhý se spočte standardně)   f) $\frac{(e^{-\pi} - e^{-(2n+1)\pi})(e^{\pi/2} - \frac{1}{2} + \frac{1}{2}e^\pi)}{1 - e^{-\pi}}$ (substituce $x = e^y$, pak rozdělit na součet $2n$ integrálů, každý z nich převést substitucí [posunutí] na integrál přes $(0, \pi)$, použít vlastnosti exponenciály a dopočítat)   g) $-\frac{1}{2n} + \frac{1}{2n-2} + \dots + \frac{(-1)^n}{2} + \frac{(-1)^{n+1}}{2} \log 2$ (substitucí $y = \operatorname{tg} x$ lze převést na integrál z racionální funkce, pak aplikovat substituci $z = \frac{y-1}{y+1}$ a dopočítat)   h) -1 (rozdělíme na integrál přes intervaly $(\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{4})$ a $(\frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{6})$)

VI. MOCNINNÉ ŘADY - SČÍTÁNÍ ČÍSELNÝCH ŘAD

1. a) $x^5 e^{x^4}$, $x \in \mathbb{R}$ b) $\frac{x}{(x-1)^2}$, $x \in (-1, 1)$ c) $\log(\frac{1-x}{x}) - \log(1-x) + 1$, $x \in [-1, 1] \setminus \{0\}$, součet je 0 pro $x = 0$ d) $\frac{x(1+x)}{(1-x)^3}$, $x \in (-1, 1)$ e) $\frac{x(1-x)}{(1+x)^3}$, $x \in (-1, 1)$ f) $\frac{x(3-x)}{(1-x)^3}$, $x \in (-1, 1)$ g) $2x \operatorname{arctg} x - \log(1+x^2)$, $x \in [-1, 1]$

2. a) $-\log 2$ b) 2   c) $\frac{\pi}{4} - 1$ d) 8   e) $\frac{3}{128}$ f) $2 \operatorname{arctg}(1/2) - 1$ g) $\frac{\pi}{4} - \frac{1}{2}$ h) $-2 \log(\frac{2}{3}) - \frac{5}{3}$ i) $-\frac{1}{4\sqrt{e}}$

VII. KONVERGENCE NEWTONOVA INTEGRÁLU

1. a) konverguje b) diverguje c) konverguje d) konverguje e) diverguje f) konverguje g) konverguje, pokud $p, q < 1$ h) konverguje, pokud $q < 1$ a $p < \frac{1}{2}$ i) konverguje j) konverguje, pokud $p, q > 0$ k) konverguje, pokud $p > -1$
2. a) konverguje, pokud $m < 3$ b) konverguje c) konverguje, pokud $k < -1$ d) konverguje, pokud $\alpha < -1 < \alpha + \beta$ e) konverguje, pokud $\alpha \in (-1, 1)$ f) konverguje, pokud $\alpha + \gamma > -1$ a $\beta - \gamma > -1$ g) konverguje, pokud $p > 1$ nebo $p = 1$ a $q > 1$
4. oba integrály jsou konvergují
5. a) konverguje (neabsolutně) b) konverguje (neabsolutně) c) konverguje, pokud $\alpha \in (1, 3)$ d) neabsolutně konverguje e) konverguje (neabsolutně)
6. a) konverguje (neabsolutně) b) konverguje, pokud $\alpha \in (-2, -1)$ c) konverguje pro $\alpha < 0$ a (neabsolutně) pro $\alpha > 1$

VIII. APLIKACE URČITÉHO INTEGRÁLU

1. a) $2 \arctg 1 - \frac{1}{3}$ b) 4.5 c) $\frac{1}{3}$ d) $\frac{16}{3}$ e) πab
2. a) $\frac{8}{27}(10^{2/3} - 1)$ b) $-\frac{1}{2} \log(\sqrt{2} - 1) + \frac{\sqrt{2}}{2}$
3. a) $1 + \frac{1}{2} \log(3/2)$ b) $\frac{e^2+1}{4}$ c) 2π d) $6a$
4. Objem = $2a^2\pi^2b$, povrch = $4\pi^2ab$
5. a) diverguje b) konverguje

VIII. METRICKÉ PROSTORY

1. a) ano b) ne
2. a) ano b) ne c) ano
3. d) $\frac{1}{4}$ e) f_n ano, g_n ne
4. a) $\frac{1}{6}$ b) $a = \frac{1}{\sqrt{2}}$
5. obě tvrzení platí pokud je metrika generovaná normou, jinak ne (jako příklad lze vzít prostor s diskrétní metrikou)
6. a) je uzavřená, má prázdný vnitřek, $\partial\mathbb{N} = \bar{\mathbb{N}} = \mathbb{N}$ b) $\text{Int } \mathbb{Q} = \emptyset$, $\partial\mathbb{Q} = \bar{\mathbb{Q}} = \mathbb{R}$, $\mathbb{Q}$ není otevřená ani uzavřená. c) Množina není uzavřená ani otevřená, vnitřek je prázdný, hranice i uzávěr jsou $\{\frac{1}{n} : n \in \mathbb{N}\} \cup \{0\}$. d) Množina není uzavřená ani otevřená. Vnitřek je $\{[x, y] \in \mathbb{R}^2 : x > 0, y < 0\}$, uzávěr $\{[x, y] \in \mathbb{R}^2 : x \geq 0, y \leq 0\}$, hranice $\{[x, y] \in \mathbb{R}^2 : x \geq 0 \ \& \ y \leq 0 \ \& \ (x = 0 \vee y = 0)\}$. e) Otevřená, uzávěr $\{[x, y] : x + y \leq 0\}$, hranice $\{[x, y] : x + y = 0\}$. f) Uzavřená, vnitřek $\{[x, y] : x > y\}$, hranice $\{[x, y] : x = y\}$. g) Uzavřená, prázdný vnitřek. h) Ani uzavřená ani otevřená, vnitřek prázdný, hranice i uzávěr $\{[x, y, z] \in \mathbb{R}^3 : x \geq 0, y \geq 0, x + y = 2, z \leq 0\}$. i) Uzavřená, prázdný vnitřek. j) Otevřená, uzávěr $\{f \in \mathcal{C}[0, 1] : f(\frac{1}{2}) \in [0, 2]\}$, hranice $\{f \in \mathcal{C}[0, 1] : f(\frac{1}{2}) \in \{0, 2\}\}$ k) Uzavřená, prázdný vnitřek.

IX. FUNKCE VÍCE PROMĚNNÝCH - LIMITY, SPOJITOST, DERIVACE

1. a)-v), b)-i), c)-vi), d)-ii), e)-iii), f)-iv)

2. a) 0 b) Limita neexistuje c) Limita neexistuje d) 0 e) 0 f) 2 g) Limita neexistuje h) Limita neexistuje i) 1 j) 1 k) Limita neexistuje, protože funkce není definována na prstencovém okolí bodu $(0, 3)$, limita přes množinu $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x \neq 0\}$ je 3. l) Limita neexistuje, protože funkce není definována na prstencovém okolí bodu $(0, 0)$, limita přes množinu $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x \neq -y\}$ také neexistuje. m) 0 n) Limita neexistuje, protože funkce není definována na prstencovém okolí bodu $(0, 0)$, limita přes množinu $\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : xy \neq 0\}$ je $+\infty$. o) 0

3. a) ano, $f(x, x) = 3x^2$ b) ne c) ano, $f(0, y) = y$ d) ne

4. a) $\frac{\partial f}{\partial x} = mx^{m-1}y^n$, $\frac{\partial f}{\partial y} = nx^m y^{n-1}$ pro $(x, y) \in \mathbb{R}^2$. b) $\frac{\partial f}{\partial x} = ye^{xy}$, $\frac{\partial f}{\partial y} = xe^{xy}$ pro $(x, y) \in \mathbb{R}^2$. c) $\frac{\partial f}{\partial x} = y+z$, $\frac{\partial f}{\partial y} = x+y$, $\frac{\partial f}{\partial z} = x+y$ pro $(x, y, z) \in \mathbb{R}^3$. d) $\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = |y| \operatorname{sgn} x$ pro $x \neq 0$. $\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = |x| \operatorname{sgn} y$ pro $y \neq 0$. $\frac{\partial f}{\partial x}(0, 0) = \frac{\partial f}{\partial y}(0, 0) = 0$. $\frac{\partial f}{\partial x}(0, y)$ pro $y \neq 0$ a $\frac{\partial f}{\partial y}(x, 0)$ pro $x \neq 0$ neexistují. e) $\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = -\operatorname{sgn}(y + \cos x) \cdot \sin x$, $\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = \operatorname{sgn}(y + \cos x)$, pokud $y \neq -\cos x$. $\frac{\partial f}{\partial y}(x, -\cos x)$ neexistuje pro $x \in \mathbb{R}$. $\frac{\partial f}{\partial x}(k\pi, (-1)^{k+1}) = 0$ pro $k \in \mathbb{Z}$. $\frac{\partial f}{\partial x}(x, -\cos x)$ neexistuje pro $x \neq k\pi$. f) $\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = \cos x \operatorname{sgn}(\sin x - \sin y)$, $\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = -\cos y \operatorname{sgn}(\sin x - \sin y)$, pokud $\sin x \neq \sin y$. $\frac{\partial f}{\partial x}(\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + l\pi) = \frac{\partial f}{\partial y}(\frac{\pi}{2} + k\pi, \frac{\pi}{2} + l\pi) = 0$. V ostatních bodech parciální derivace neexistují. g) $\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = -\cos x \operatorname{sgn}(\cos y - \sin x)$, $\frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = -\sin y \operatorname{sgn}(\cos y - \sin x)$, pokud $\sin x \neq \cos x$. $\frac{\partial f}{\partial x}(\frac{\pi}{2} + k\pi, (k + 2l)\pi) = \frac{\partial f}{\partial y}(\frac{\pi}{2} + k\pi + 2l\pi, k\pi) = 0$. V ostatních bodech parciální derivace neexistují. h) Pokud $x, y > 0$ nebo $x, y < 0$, pak $\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{z}{y} \cdot \left(\frac{x}{y}\right)^{z-1}$; $\frac{\partial f}{\partial y} = -\frac{zx}{y^2} \cdot \left(\frac{x}{y}\right)^{z-1}$; $\frac{\partial f}{\partial z} = \left(\frac{x}{y}\right)^z \cdot \log \frac{x}{y}$. i) Pokud $x > 0$ a $z \neq 0$, pak $\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{y}{z} \cdot x^{\frac{y}{z}-1}$; $\frac{\partial f}{\partial y} = x^{\frac{y}{z}} \cdot \log x \cdot \frac{1}{z}$; $\frac{\partial f}{\partial z} = -x^{\frac{y}{z}} \cdot \log x \cdot \frac{y}{z^2}$. j) Pokud $x > 0$, pak $\frac{\partial f}{\partial x} = \cos(x^y) \cdot x^{y-1} \cdot y$; $\frac{\partial f}{\partial y} = \cos(x^y) \cdot x^y \cdot \log x$. k) $\frac{\partial f}{\partial x} = e^{-\frac{\pi}{x^2+3xy+3y^2}} \cdot \frac{\pi(2x+3y)}{(x^2+3xy+3y^2)^2}$, $\frac{\partial f}{\partial y} = e^{-\frac{\pi}{x^2+3xy+3y^2}} \cdot \frac{\pi(3x+6y)}{(x^2+3xy+3y^2)^2}$ pro $(x, y) \neq (0, 0)$; v bodě $(0, 0)$ jsou obě parciální derivace nulové. l) Pokud $x > -y^2$, pak $\frac{\partial f}{\partial x} = \frac{1}{2\sqrt{x+y^2}}$; $\frac{\partial f}{\partial y} = \frac{y}{\sqrt{x+y^2}}$. Jinak parciální derivace nemají smysl.

5. viz. výsledky zkouškových písemek zde:

<http://www.karlin.mff.cuni.cz/~kalenda/edu.php?edutype=archpis>

6. a) ne b) ne c) ano d) ne e) ano f) ano

7. a) $\nabla f(x, y) = \left(\frac{5x^4(x^4+y^4)-(x^5-y^5)4x^3}{(x^4+y^4)^2}, \frac{-5y^4(x^4+y^4)-(x^5-y^5)4y^3}{(x^4+y^4)^2} \right)$ pro $(x, y) \neq (0, 0)$, v bodě $(0, 0)$ totální diferenciál neexistuje b) $\nabla f(x, y) = (3x^2, 0)$ pro $x > y$, $\nabla f(x, y) = (0, 3y^2)$ pro $x < y$, $\nabla f(0, 0) = (0, 0)$, v bodech (a, a) kde $a \neq 0$ totální diferenciál neexistuje.

$$8. a) F'(\pi, 1, 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & \pi \sin 1 \\ 2\pi \sin \frac{1}{1+\pi^2} - \frac{2\pi^3}{(1+\pi^2)^2} \cos \frac{1}{1+\pi^2} & -\frac{2\pi^2}{(1+\pi^2)^2} \cos \frac{1}{1+\pi^2} & 0 \end{pmatrix}$$

$$b) \frac{\partial F_2}{\partial x}(0, 0, 0) = 0.$$

$$9. a) (G \circ F)'(0, 0) = \begin{pmatrix} 3 & 4 & 6 \\ 0 & -2 & -3 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$b) \partial_{(2,0,1)} F_1(0, 0, 0) = 5.$$

10. a) $F'(1, -1) = \begin{pmatrix} 1/2 & 1 \\ 1 & 1 \\ 2 & -\frac{1}{2} \\ -e & e \end{pmatrix}$

b) $\frac{\partial F_3}{\partial x}(0, 0) = 0.$

11. a) $\frac{\partial F}{\partial r} = 8r + 4s, \frac{\partial F}{\partial s} = 4r + 2s, \frac{\partial F}{\partial t} = 2t$ b) $\frac{\partial F}{\partial s} = 4s^3 + 8st + 3t, \frac{\partial F}{\partial t} = 4s^2 + 3s + 8t + 2$